

## TRUMPAI – APIE DISLEKSIJĄ

„Būdama aštuonerių sužinojau, kad turiu disleksiją. Ir labai išsigandau, nes atrodė: žmonės pradės kitaip žiūrėti į mane, nepajėgsiu prisitaikyti.“ Liusė (JONES, Mike. Apie disleksiją paprastai: 2020)

„Jis vėl nuleido akis į knygą. Bet rūko dėmė vis dar tebebuvo ten ir negailestingai judėjo kartu su jo akimis. /.../ Jis negalėjo įžvelgti nė vienos raidelės, tuo tarpu direktoriaus kaliošus jis matė aiškiau nei bet ką kitą šioje žemėje. /.../ Ir Jūnas pabandė perskaityti puslapį vienu atsikvėpimu. Tai nelabai pavyko, todėl jis perėjo tik prie tokių žodžių kaip „ir“, „bet“, „jis“, nes tikrai žinojo, kad tokie žodžiai ten turi būti. Be to, pačiam atrodė, kad taip – žymiai geriau“.

(BJORNEBOE, Jens. Jūnas: 1999)

Disleksiją turinčių žmonių smegenys kitaip apdoroja žodžius. Dėl to ne tik sunkiau skaityti ir rašyti. Sunkiau mokytis ir matematikos, įsiminti ir sisteminti informaciją.

Disleksiją turintys žmonės paprastai mąsto ne žodžiais, o vaizdiniais. Labai blaško triukšmas, sunku susikaupti, pasimirštama išgirsta informacija.

Vaikas gali puikiai pažinti visas raides, tačiau kai **skaito** žodžius, raidės susikeičia vietomis (net → ten), apsverčia (puodas → buopas), „iškrenta“ (kėdė → kdė), atsiranda papildomų raidžių (žąsis → žaisis). Raidės iš vienos eilutės peršoka į kitą eilutę. Ilgai skaitant, teksto vaizdas ima lieti akyse. Kai sunku skaityti, vaikas pradeda spėlioti žodžius, kuriuos skaito (gluosnis → glostys).

Vaikas turi labai daug minčių, bet jam sunku jas **užrašyti**.

Vaikas painioja kairę – dešinę. Dėl to ilgai painioja skaičių skyrius (51 ir 15), palyginimo ženklus (< ir >), veiksmų ženklus (+ ir -, \* ir :).

Vaikams, turintiems disleksiją, labai svarbu:

- ✓ pritaikyta mokymosi aplinka,
- ✓ temos ar užduotys skirstomos į smulkias dalis,
- ✓ paprasti ir aiškūs nurodymai,
- ✓ visų pojūčių pasitelkimas (regos, klausos, kinestetinių, lytėjimo, uoslės, skonio).

Šiuolaikinės technologijos leidžia **klausyti** knygas <https://elvislab.lt/>; <https://audioteka.com/lt/#start> .

Įtardami, kad vaikui (antros klasės mokiniui) yra disleksija, vaiko tėvai gali kreiptis į Molėtų r. švietimo pagalbos tarnybą. Disleksijai nustatyti naudojama standartizuota metodika. Antros klasės mokiniai vertinami II-ame mokslo metų pusmetyje (vasario–gegužės mėnesiais).

Disleksiją iš dalies galima įveikti, išmokus savipagalbos būdų. Svarbiausia – reikia pagalvoti, kas sekasi geriausiai, ir rinktis ateitį, kurioje laukia sėkmė!

Informaciją parengė

Molėtų r. švietimo pagalbos tarnybos specialioji pedagogė Edita Rožėnienė